

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Sect. 1. Principes, Reges, Imperatores qui in conjugio cum uxoribus
continentiam servarunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

& impetravit: de Sancto quoque Leobardo apud Divum Gregorium Turonensem, qui matrimonium cum honestâ puellâ in initum dimisit; in vitisque parentibus Monachus effectus est, & infirmitati alii. Quare juxta doctrinam Divi Thomæ loco citato ad secundum, ante carnalem copulam non est omnino & absolute translatus corpus unius in potestatem alterius, sed tantum sub conditione, nisi alter interea ad meliorem frugem conversus se Deo tradere maluerit: completur ergo tantum dicta translatio per carnalem copulam, quia tunc intrat uterque in corporalem possessionem sibi traditæ potestatis. Idcirco Concil. Tridentinum Sess. 24. quæ est de matrim. can. 6. ait: *Si quis dixerit matrimonium ratum & non consummatum, per solemnem Religionis professionem alterius conjugum non dirimi anathema sit.* Quare cum horum conjugatorum matrimonium dissolutum sit, & quoad thorum, & quoad vinculum, per ingressum in Religionem secuta professione, constat consequenter hoc prioribus minimè esse accensendos.

SECTIO PRIMA.

Principes, Reges, Imperatores, qui in Conjugio cum uxoribus continentiam servaverunt.

XV. QUAM mira res sit vir cum muliere, maritus cum uxore familiariter convivens, & tamen mundè & castè, cum eo igne qui in membris nostris, qui in carne nostrâ ardet, cum naturali illâ inclinatione, quæ in homine est, seipsum in filiis reproducendi & conservandi, satis per se patet, & colligitur ex illo Proverb. cap. 6. versu 27. *Nunquid potest homo abscondere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non ardeant? aut ambulare super prunas, ut non comburantur planta ejus, sic qui ingreditur ad mulierem, non erit mundus.* Syrus vertit, *Sic qui ingreditur ad mulierem, & illi propè sit.* Ex quâ versione manifestè patet, verbum illud sic qui

ingreditur, non de congressu intelligi, sed de conversatione familiari.

Quam apta hæc Sapientissimi comparatio Salomonis mulieris cum igne? Enim verò nomen Hæbreum significans mulierem, quod est *isecha*, est à radice *esch* quod significat ignem: quia reverà mulier est ignis carnis, vel caro ignea, ut proinde non minus difficile videatur aliquem mulieri prope fieri, præcipue si id diu duret, & non uri, quàm igni vestem admoveri, & eam ab illo saltem non ustulari.

Quod si res ita habet, ut verè ita habet cum alienâ muliere, quale miraculum erit eundem hominum cum propriâ uxore, quàm impensius amat, in eadem domo diu noctuque manere, convivere, convivari, eam continuo, præ oculis habere, cum eâ colloqui, tractare, agere, &c. & non pollui? sed quid in Principibus, in quibus ignem illum, qui in omnibus ardet, augent otium, deliciæ, diverticula, omnium sensuum blandimenta, & irritamenta, & desiderium posteritatis omnibus tam naturale, quod in immensum accendunt divitiæ, potentia, gloria, fama, & Parasytorum, quibus Aula Principum scatent, adulamenta? quæ quidem gratiæ prodigia, ex Divi Josephi & Sanctissimæ Conjugis ejus, Regni Davidici Hæredum legitimorum exemplo à victrice tamen Christi gratiâ videmus.

Primò, in Imperatoribus, Marciano & Pulcheriâ Augustâ. Theodosii Imperatoris Sorore, & Hærede, de quibus ita ex Cedreno & aliis Cardinalis Baronius tomo 6. Annalium ad annum Christi 450. Defuncto Theodosio Imperatore improle voluntate Sanctæ Pulcheriæ, ex Senatus consulto delatum est Imperium Marciano. Quod enim nullum exemplum præcesserat, ut Augusta sola habenas moderaretur Imperii, & ipsa Deo Virginitatem vovisset, jamque ætate grandior esset, ut potè quæ ageret annos quinquaginta & unum, nata sub Consulatu Theodori & Eutropii, salubre illud consilium iniit, ut Conjugii titulo virum evheret in Imperium ætate maturum, consilio gravem, continentia probatum, atque militari virtute ubique spectatum: haud immemor exemplum

„ exemplum facti hujus dignissimi in di-
 „ vinis Scripturis haberi litteris commen-
 „ datum, cum Sanctissima Virgo Deipa-
 „ ra ita fuit matrimonii legibus juncta
 „ conjugi, ut nunquam destiterit esse
 „ Virgo. Hoc igitur tam nobile exem-
 „ plum facere edocuit, quod necessitas
 „ exegit temporis, & virtus hominis per-
 „ suaſit. Hæc Baronius citatus.

XIX. In Sancto Henrico, è Duce Bavariz
 itidem Imperatore cum Sancta Cune-
 gunde Augustâ, de quo hæc Aubertus
 „ Miræus in Chronico Belgico ad an-
 „ num 1002. vixit annos 52. & anno 1024.
 „ vivere desiit, conditus Bambergæ, ab
 „ Eugenio III. in Cathalogo Sanctorum
 „ anno 1152. collocatus: vitam ejus scrip-
 „ sit Aldeboldus Episcopus Ultraje-
 „ gensis. Uxor ipsi fuit Sancta Cune-
 „ burgensis filia, quæ in Consortem
 „ Regni ut Conjux à Sancto Henrico ad-
 „ scita, mox de tuendâ Virginitate, usu-
 „ que thori abstinendo ad exemplum
 „ Virginis Matris cum Iosepho, & Pul-
 „ cheriæ Augustæ cum Marciano in om-
 „ nem vitam convenit, &c. Addit Alber-
 „ tus Crantzius lib. 4. cap. 5. *Metropoleos*,
 quod Cunegundis, ut integritatem
 suam apud Maritum diaboli invidiâ in
 suspitionem adductam, inviolatam pro-
 barêt, divinâ voce & instinctu exteriùs
 & interiùs animata, conditione oblatâ,
 & à Marito acceptatâ, super clathrum,
 seu longurium ferrum candens ad quin-
 decim passus nudis pedibus illæsa in-
 cesserit: quo miraculo commotus San-
 ctus Imperator, & reatus penitentiam
 egit, & non aliter deinceps Cunegun-
 dem aspexit, quàm ut columbam castif-
 simam, à Deo unguibus dæmonum
 creptam. Qui in extremis positus, ut
 refert Leo Ostiensis lib. 2. cap. 47.
 Episcopis & Abbatibus præsentibus
 illam reddens propinquis dixit: *Acci-
 pite Cunegundem, virginem eam mihi tra-
 didistis, & virginem reddo.*

XX. His meritò accenseo Conradum
 Romanorum Regem inauguratum
 Henrici IV. Imperatoris turbulētissimi
 pientissimum filium, Imperio dignissi-
 mum, eoque infallibiliter cohonestan-
 dum, nisi mors invida eum à terreno
 Imperio ad cæleste & æternum immat-
 urè transtulisset. Hic vivente Patre,

cui propter mores pessimos, factus est
 infestus (fuit enim Pater inter cætera
 Schismaticus, & Schismatis Author)
 ab eo recedens, & per qualdam Italiae
 partes ingrediens, nomen Regis & dig-
 nitatem fere novem annis obtinuit,
 per omnia Catholicus, & Apostolica
 Sedi subjectissimus, plus Religioni
 quàm falcibus aut armis deditus, forti-
 tudine tamen satis & super instructus,
 lectioni plusquam lusibus vacans, mis-
 ris & præcipuè militibus inopiâ pressis
 largus, omnibus affabilis, neminem
 contemnens, indeque non immeritò
 Deo & hominibus charus: qui licet Pa-
 trem haberet infestum, nihilominus
 tamen eum ita honorabat, ut murmur,
 quod per totum Imperium mores cau-
 saverant Paris, atque causam suæ
 iustæ ab eo defectionis dederant, auz-
 bus propriis nunquam passus sit inferri,
 semper illum Dominum & Imperato-
 rem suum nominans, universos etiam
 à Curiâ Patris adventantes, appellatio-
 ne Conservorum licet infimos, sociali
 benevolentâ tractabat: sed inter istas,
 & alias ejus virtutes, morumque com-
 positionem, castitate præcipuè enituit:
 nam Coelibatum perpetuò servasset,
 sed coactus à suis, quibus ob infesta-
 tionem paternam contradicere non po-
 terat, uxorem duxit filiam Rogerii Du-
 cis Siciliae. Ita Nauclerus in Chronico
 tomo 2. à nato Christo Generat. 17.
 Et hæc fuit Mathildis nobilissima, item
 religiosissima Heroïna, cum quâ Virgi-
 nitatem illibatam perpetuò servavit,
 teste Cornel. à Lapide in 1. ad Corinthi.
 cap. 7. vers. 6.

Secundò in Regibus Boleslao Polo-
 niæ Rege cui cognomen *Pudicus*, quem
 titulum non sine causâ obtinuit: Serva-
 vit enim raro exemplo illibatam Vir-
 ginitatis florem etiam in matrimonio
 cum aliâ Cunegunde, Belæ IV. Hun-
 garorum Regis filiâ, moribus specta-
 tissimâ. De quo propterea Clemens Ja-
 nitiuss Polonus ira pangebatur.

*Conjuge consensit cum Virgine Virgo
 Maritus.*

In Sanctâ Osthâ Reginâ, de quâ
 Cardinalis Baronius ad annum Christi
 603. ait, quod fuerit Filia Frituvaldi
 Regis in Araglia & Wilteburgæ Filiz
 Pendæ Regis Merciorum, educata à
 Sanctâ

Sanctâ Maduvenâ Abbatisâ in Monasterio: inde contra votum tradita nuptui Regi Orientalium Saxonum: à quo intacta servata, tandem licentiam accepit Monasterium ingrediendi. Vide Surium die 7. Octobris.

- XXIII. In sanctâ Eldridâ, sive Ediltrude, de quâ ita Venerab. Beda lib. 4. Histor. cap. 19. *Accepit autem Rex Ecgfridus conjugem nomine Eldridam filiam Annæ Regis Orientalium Anglorum (cujus sepius mentionem fecimus) viri bene Religiosi, ac per omnia mente & opere egregii: quam & alter ante illum vir habuerat uxorem, Princeps videlicet Orientalium Cirviorum vocabulo Tombert: Sed illo post modicum temporis ex quo eam accepit defuncto, data est Regi prefato cujus consortio cum uteretur duodecim annis perpetuâ tamen mansit virginittatis integritate gloriosa, sicut mihi metipso sciscitanti (cum hoc an ita esset quibusdam venisset in dubium) beata memoria Wilfridus Episcopus referebat, dicens se testem virginittatis ejus esse certissimum, adeo ut Ecgfridus promiserit se ei terras ac pecunias multas esse datum, si Regina posset persuadere ejus uti connubio, quia sciebat illam nullum virorum plus illo diligere: nec diffidendum est nostrâ a te fieri potuisse, quod exo precedente aliquoties factum fideles historie narrant, donante uno eodemq; Domino, qui se nobiscum usque in finem sæculi manere polliceretur, nam etiam signum divini miraculi, quo ejusdem femine sepulta caro corrupti non potuit, indicio est, quod à virili contactu incorrupta perduraverit, &c. Ita Beda citatus.*

- XXIV. In Sancto Eduardo Angliæ Rege cum Edithâ Sanctâ uxore, cum quâ ad senectutem usque virgo permanens, multis claruit miraculis: cujus propterea corpus post annos centum ab ipsius morte, adeo integrum inventum est, & incorruptum, ut ne barba quidem illi proluxa fuerat cana, decidisset.
- XXV. In Alphonso II. Castellæ & Arragoniæ Rege vulgò *Casto*, qui hanc Apostoli sententiam 1. Corinth. c. 7. *Bonum est homini mulierem non tangere* ad se pertinere putavit: Quare ipsâ primâ nuptiarum suarum nocte, cum uxori suæ accubaret, tot & tantis de puritate & virginittate peroravit, ut

conjugem suam sui propositi habuerit consortem, ab indeque miraculis claruerit. Volaterran. lib. 2. & alii. Hic Hispanias à Mauris liberavit, quibus Hispani infame tributum centum virginum partim nobilium, partim plebeiarum quot annis pendebant, quod propter eminentiam virginittatis videtur à Deo meruisse & accepisse, & simul Virginum Salvator dici.

In Sancto Emerico Sancti Stephani **XXVI.** Hungarorum Regis filio, qui & ipse habuit quidem uxorem, ut Patri mortem gereret, sed eam nunquam attigit; cum eâ quasi cum sorore vivens servatâ, o verè Evangelicū Eunuchum! pudicitia integritate: ob quam meritis quantum apud Deum prævaleat, testatur illud inter alia ejus miracula insigne, quod in Conrado Germanico, regnante jam Ladislao, contigit: hic Conradus fuit perditissime vitæ Princeps à quâ tamen Deo misere resipuit. Hic ergo suorum enormitate scelerum commotus, Romam cogitavit, ubi ad summi pedes Pontificis provolutus, & totus in lachrymas effusus, exomologesim facit, ad omnem paratus expiationem: Confitentem audit & miratur Pontifex, atque scelerum ejus immanitate attonitus, primò jubet ut peccata sua in charta delcribat: tum deinde lorica ferreâ carnem nudam supervestiat, quam ita ferreis clavis ad ejus corpus compingi jubet, ut illâ nullatenus ipse se extuere possit, atque in eo statu peregrinati, & loca in quibus præcipuorum venerabatur Reliquiæ Sanctorum invisere præcipit tamdiu, donec ejus compunctione & pœnitentiâ placatus Deus, in signum obtentæ veniæ, & scriptura deleta appareat, & lorica sine hominis manu dissolveretur. Jussis paret Conradus intimo suorum horrore correptus scelerum, loca sancta Jerosolymis adit, ibique slet, vigilat, orat, misericordiam deprecatur: inde per Pannoniam transiens ad Sepulchrum Sancti Stephani Regis, qui primus gentem illam ad fidem Christi convertit, prosternitur, cum proposito non inde recedendi nisi signo misericordiæ accepto: dumque hæc agit, atque in oratione diem integrum à summo mane usque ad ipsam

E c noctem

noctem perseverat, fatigatus tandem ibidem obdormit, & ecce sopito sistit se exoratus Stephanus, qui eum bono animo esse jubet, filium suum Emericum ibi prope in eadem Basilicâ jacere, per quem ob singularia ejus merita, raram maximè virginitatem illam, id quod tantis tamque ardentibus votis expetebat, certò obtinebit, illum fide plenus adeat: Dictum, factum: ad sancti corpus Emerici advolvitur lorica Contadus, orat, lachrymatur, veniam expetitam impetrat, scriptura dispungitur, clavi dissiliunt, lorica dissolvitur, & gaudium spirituali perfusus Reus justificatus, gratias Deo agit & Sancto Emerico hospitori suo. Pro his vide Ribadineiram in vitâ Sancti Emerici 5. Novembris & ab eo citatos. Quæ si potuit Sanctus Emericus maximè ob virginitatem illam, vide quid non poterit Divus Josephus, qui eam primus super omnes eminuit.

XXVII. Hunc porrò præcedentibus accensio Regibus, tum quod esset filius unicus Sancti Regis Stephani, atque adeò eo ipso Paterni Regni heres necessarius ac præsumptivus; tum quod licet Martinus Polonus ejusdem Emerici obitum ponat anno Domini 1032. Chromerus tamen illum assignat anno 1036. vide Cardinalem Baronium in annotar. ad Martyrologiû pridie nonas Novemb. in Emerico: atque adeò obitus ejus contigit duobus annis & amplius post obitum Patris qui fuit 18. Kalend. Septemb. anno 1034. juxta eundem Baronium ibidè ad 20. Augusti & alios ab eo ibidem citatos proindeque duobus illis annis, quibus Patrem supervixit, regnavit.

XXVIII. Tertio, in Principibus & Dynastis: Olympiade juniore filiâ Anisi II. Comitissæ & Olympiadis, ac neptis Ablavii Præfecti. Nam ex Ammonio lib. 20. apud Baronium tom. 4. Annal. ad annum Christi 388, Ablavio fuit filia hæc Olympias senior, quæ desponsata fuit Constanti Augusto, eo autem occiso nupti tradita est Arsaci Armeniæ Regi, quo iterum ipso exordio Imperii Valentis à Persarum Rege dolosè necato, iterum nupta fuit Aniso II. ex quo genuit hanc, de quâ hîc nobis est sermo Olympiadem juniorem, quæ titulo sanctitatis in pu-

blicis tabulis, & Ecclesiasticis dyptichis ram apud Latinos quàm Græcos notata reperitur: apud illos quidem 16. Kalend. Januarii: apud Græcos autem VIII. Kalend. Augusti: de quâ hi ita in suo Menologio. *Vixit hæc sub Imperatore Theodosio, Arcadio & Honorio filiis, Anisi II. Comitissæ filia neptis Ablavii Præfecti, desponsata Nebridio, cum quo paulum temporis vixit antequam cum eo copulâ jungeretur, sicq; virgo simul & virginitas permansit.* Palladius ait viginti menses cum viro suo vixisse. Vide pro his Pallad. in hist. Lausiaca c. 43. & Dialogo de vitâ sancti Chrysostromi, & Baronium citatum.

In Sancto Arnolde sive Arnulpho cum Stambergha Clodovei Francorum Regis Christianissimi nepte apud Patrem Joânem Cordier è Societate Jesu, libro cui titulus est Gallicè, *La famille Sainte*, part. 1. c. 2. §. 2. pag. mihi 43. In Sanctâ Pharaïde filiâ Theodorici Lotharingæ Ducis & Sactæ Amelbergæ Sororis Pipini Principis, quæ à Beatâ Gertrude cognatâ suâ de sacro Fonte suscepta, ac in litteris & moribus instructa pietatem à teneris annis egregiè coluit, cumq; impedire non posset quin à Parètib; nupti traderetur, per omne tamen conjugii tempus illibatam custodivit virginitatè. Ita Molanus in Natalibus Sanctorum Belgii ad 4. Januarii.

In Mathilde illâ famosissimâ, quæ varia Tusciæ & Liguriæ Oppida Romanæ legavit Ecclesiæ: quæ primò nupsit Godefrido cognomine Giboso, Lotharingiæ inferioris & Bullionii Duci, ac eo mortuo suâ Urbani Papæ Welphoni Welphonis Bajaoriæ Ducis Filio. Vide Baron. ad annum Christi 1089. ubi asserit hanc continentiam servasse cum secundo Marito; Aubertus verò Miræus cum utroque in Chronico Belgii, ubi de Ducibus Beneficiariis Lotharingiæ.

In Petro Urceolo magno Reipublicæ Venetæ Duce apud Volaterranum lib. 4. qui cum uxore ex consensu continenter vivens miraculis claruit.

In Sanctâ Catharinâ Succicâ sanctæ Brigittæ & Ulphonis Nericiæ Principis Filiâ, quæ volente Patre nupsit Eghardo, sed ita nupsit ut ipsum quoque sponsum Eghardum ad nuncupandum castitatis

Castitatis votum adduxerit. Surius ad 24. Martii & alii.
 XXXIV. Tandem in Beatâ Franciscâ d'Amboise cum Petro II. Armoricorum Duce qui vulgò *Boni Duces* nuncupati, & anno 1450. Duces coronati sunt. Quorum hic moriens Franciscam virginittatis integritatem servasse testatus est: quæ post Ducis Viri sui obitum Fundatrix extitit Monialium nostri Ordinis in Armoricâ, ad vocatis ex Territorio Leodiensi, Leodio scilicet & Dionanto (undè Oppido à Carolo Audace Duce Burgundo vastato nostræ Moniales Huum venerunt) novem Monialibus à Beato Patre Joanne So-reth nostri Ordinis tunc Generali: quibus & ipsa spretis mundi pompis ag-gregari voluit emissâ solemnî profes-sione inter manus ejusdem Beati Patris anno Salutis 1467. ipso Annunciatae Virginis die. Vide Albertum Le Grand ex Ordine Sancti Dominici in ejus vitâ, Patrem nostrum Lezana tomo 4. An-nal. Ordin. nostri ad annum Christi 1427. Et nostrum Leonem à S. Joanne Christianissimi Regis Ludovici XIV. Ecclesiastem ordinarium in Delineat. Observant. Rhedonen. cap. 7. & lib. Vitæ B. Franciscæ d'Amboise.

SECTIO II.

Nobiles qui eodem modo in Conjugio castè vixerunt.

XXXV. IN illis ab omnibus recensentur Sancta Cecilia cum Sancto Valeriano, ut meritò illius, idest Sanctæ Cecilie corpus sub Clemente VIII. post tot anno-rum centurias illæsum & integrum re-per-tum sit. Sanctus Chrylanthus cum Dariâ. Sanctus Alexius cum Sponsâ suâ illis septemdecim annis quibus post peregrinationem in domo paternâ re-ceptus est, & vixit sub vili habitu, & uxorem ibidem à tempore nuptiarum perseverantem habens sub conspectu.
 XXXVI. Quibus addo Sanctum Julianum cum Basilissâ, de quibus ita Surius to-mo 1. 9. Januarii. Urgebatur Julianus à Parentibus uxorem ducere, sed Deo se, virginittatemque suam dum com-mendat, monetur ab Angelo acquies-

cere Parentum voluntati, nacturum se conjugem, cum quâ Virgo persevera-ret. Peragitur ergò nuptialis festivitas. in thalamum Julianus cum Sponsâ in-troducitur: Mox verò rosarum, lilio-rum odor, locum perfundit hyemis licet tempore: miratur Sponsa, & in-quirit undè tanta flagrantia? Respon-det Julianus odorem esse munditici virginalis, hortaturque ut florem hunc Deo acceptissimum velit secum servare illibatum. Illa hâc cœlesti suavitate cap-ta consentit. Cùm itaque castittatem vovissent subitò cubiculum lux per-fudit. Hinc Christus cum Sanctorum Choro, illinc Maria cum Virginibus ortus exindè est cantus ex parte San-ctorum, *Vicisti Juliane, vicisti: Ex cho-ro quoque Virginum, Beata es Basilissa salutaribus montis consentiens.* Datusque est Juliano liber, in quo aureis scriptum litteris: *Julianus pro amore meo mundum consemnens, deputetur in numero eorum qui cum mulieribus non sunt coinquinati: Basilissa in numero Virginum, quarum Maria tenet Principatum.* Responde-runtque Chori Amen. Tunc duo Ange-li duas coronas afferentes dextras junxere & in proposito confirmavere.

Sanctus Aurelius Martyr cum uxore sua, de quo ita Eulogius Præbyter, in ejus vitâ cap. 4. & 5. Quamobrem, inquit Aurelius ad Conjugem, primò omnium munditiæ & castitati studen-tes vacemus orationi, quo facilius ad reliqua Sanctittatis opera properemus. Fiat dehinc Soror quæ hactenus Con-jux fuit, & spretâ conglutinatione cor-porum cœnosâ, noverit mens præstan-tior, spretò carnis oblectamento perpe-tuæ incolumittatis producere germina, si quo modo digni reddantur Martyrii præmio. Suscipit lætantibus animis Mulier pium Viri consilium, gaudens. que multis modis in tam subitâ inspe-ratæ salutis oblatione: Hæc sunt in-quit, quæ semper optabam audire, vi-delicet ut carne morientes, vivamus spiritu, unum pariter effecti cum illo, sicut scriptum est, *Qui adheret Deo unus spiritus est.*

Frater Sancti Hilarii Episcopi Arela- tensis, de quo hic ita in Epist. ad S. Au-gustinum quæ præponitur libro ejus-dem Augustini de prædestinatione San-ctorum.
 E c 2

inopis
 nabilis
 D.
 Sephi
 SV
 an